

Dom na Šmohorju

»Rop trohljivosti požrešne,« je sodil Prešeren. Drevo umre in vrne naravi, kar mu je dala.

Gašperjev kostanj. Po mnenju radeških gozdarjev za Najevsko lipo najdebelejše drevo v Sloveniji. V prsni višini 10,71 m obsega, visok 18 m. Imenovan po domačiji Gašperjevih na Močilnem pri Radečah.

VIR: Marjan Pergar. 2004. Posavsko hribovje. Ljubljana: Planinska zveza Slovenije

ZASAVSKA PLANINSKA POT (ZPP)

- 388 Zasavska planinska pot (ZPP)
- 389 BIZELJSKO, 173 m. Gostilna Šekoranja je začetek ZPP, tu je tudi prvi žig. Pot nadaljujemo do gradu Podsreda. Čas hoje 4 h, opis poti Š-279.
Bizeljsko je naselje s strnjениm jedrom ob cesti Brežice-Podčetrtek, enako ime pa ima tudi pokrajina Bizeljsko, ki leži ob meji s Hrvaško. Kraj je turistično razvit, posebej je poznan po pridelavi vina. V krajevni cerkvi sv. Lovrenca (iz l. 1737) je služboval 2 leti, od 1825 do 1827 tudi kasnejši škof A.M. Slomšek. V stenah peskokopa pod Gradiščem je edino dokazano gnezdišče ptice čebelarja v Sloveniji. Na širšem področju Bizeljskega je bilo v preteklosti več gradov za obrambo pred vdori iz vzhoda. Blizu Bizeljskega sta: grad Bizeljsko nad Orešjem iz 11. stol., ki pa je bil v 16. stol. preurejen. Kasneje so grad oplenili in poškodovali uporni kmetje, sedaj pa je delno preurejen in je v njem vinska klet. Drugi grad je v Pišecah na južnem pobočju Orlice in je iz 13. stol. Je nekoliko bolje ohranjen, zanimiv je tudi ohranjeni, a slabo vzdrževani park s tujerodnimi vrstami dreves.
- 390 GRAD PODSREDA, 475 m, opis Š-280. Tu je drugi žig, ki ga dobimo v recepciji gradu ali pa pri oskrbniku čez cesto. Naslednji cilj je Koča na Bohorju, do tam je 4 h 30 min hoje, opis poti Š-279.
- 391 BOHOR, Koča na Bohorju, 898 m, opisa Š-269 in Š-270, tu se dobi tudi kontrolni žig. Z Bohorja nadaljujemo pot prek Zabukovja na Lisco, do koder je 6 ur hoje, opisa poti Š-271 v obratni smeri in Š-263.
- 392 LISCA, Tončkov dom na Lisci, 927 m, opisa Š-252 in 253. Četrti žig dobimo v Tončkovem domu, z Lisce pa nadaljujemo pot proti Lovrencu in Velikemu Kozju. Opis poti glej Š-259, Lisca-Lovrenc – 1 h 15 min in Š-244, Lovrenc–Veliko Kozje – 1 h 15 min, obe v obratni smeri. Skupaj 2 h 30 min.
- 393 VELIKO KOZJE, 993 m, opis Š-239. Na vrhu je skrinjica z žigom, ta se lahko dobi tudi v Gašperjevi koči ali na Lovrencu. Z Velikega Kozja gre ZPP navzdol do Gašperjeve koče, do nje je 1 h 30 min, opis Š-240 v obratni smeri. Od Gašperjeve koče nadaljujemo spust v dolino in ob Savinji proti zahodu do cestnega mostu – glej opis Š-237, tudi v obratni smeri, 1 h. Na križišču pri mostu moramo desno proti Celju dobrih 300 m, kjer nas smerna tabla na levi strani usmeri strmo v hrib. Opis poti na Kopitnik glej Š-231. Do Kopitnika še 1 h 30 min. S Kozjega na Kopitnik 4 h.
- 394 KOPITNIK, Koča na Kopitniku, 865 m, opisa Š-227 in Š-228. Žig se dobi v koči; kadar je ta zaprta, lahko žigosamo dnevnik v Planinskem domu v Gorah. To je pomembno, če hodimo po ZPP v obratni smeri. S Kopitnika nas peljejo markacije ZPP v Gore.

- **395 Kopitnik–Gore.** S Kopitnika na Gore pelje avtomobilska cesta, za planinice je poskrbljeno z nekaj bližnjicami. Pri koči gremo desno ob stavbi navzgor do ceste in po njej navzdol do križišča. Desno navzdol gre cesta v Turje, mi pa gremo levo. Po 50 metrih zavijemo s ceste na označeno pot, ki nas pelje mimo kmetije in dveh vikendov, vmes je lep razgled proti severovzhodni Sloveniji. Naprej gremo mimo napajalnega korita prek opuščenih njiv ob električnih drogovih (tu so markacije) do A droga z transformatorjem. Tu smo spet na cesti, po kateri gremo proti zahodu, dokler nas markacije ne usmerijo na gozdno stezo. Po 200 m pride steza na cesto, smo pred vasjo Skopno, zavijemo levo po cesti in po 5 min smo pri Planinskem domu v Gorah. Od Koče na Kopitniku do sem 1 h.
- **396 GORE,** Planinski dom v Gorah, 762 m, opisa Š-218 in Š-219. Žig je v Planinskem domu. Od tu se spustimo v dolino skozi vas Turje na prelaz Marno – opis Š-223 v obratni smeri, 1 h 15 min. Z Marnega se ponovno vzpnemo na sosednji Šmohor, opis Š-215, 3 h, skupaj z Gor na Šmohor, 4 h 15 min.
- **397 ŠMOHOR,** Dom na Šmohorju, 781 m, opisa Š-209 in Š-210. Žig ZPP dobimo v domu. S Šmohorja gre ZPP proti Kalu.
- **398 Šmohor–Kalu.** Od Planinskega doma se napotimo po poti čez travnik in skozi gozd proti zahodu do cerkve sv. Mohorja na vrhu Šmohorja. Gremo po levi strani cerkve čez travnik v gozd. Zapustimo cesto in nekaj časa sledimo gozdni poti proti Gozdniku, ki je prav pred nami. Pridemo do kapelice, kjer je križišče, naša pot gre naravnost po cesti, a čez nekaj časa spet krenemo na ožjo pot, ki nas pripelje do spomenika. Tu je križišče, desno gre pot na Gozdnik, mi pa mimo smučarske vlečnice in mimo kapele. Kmalu zagledamo spodaj spomenik 7 padlim partizanom. Nadaljujemo po markacijah skozi gozd in se na razcepnu poti napotimo desno proti Mrzlici. Po nekaj minutah pridemo do gozdne ceste, kjer nas smerna tabla usmeri levo proti Kalu, desna pot pa gre na Mrzlico. Držimo se ceste po levi strani pobočja, gremo mimo peskokopa, in Lovskega doma, nato sledi kratek vzpon do Planinskega doma na Kalu. Od Šmohorja 2 h 30 min.
- **399 KAL,** Planinski dom na Kalu, 946 m, opisa Š-171 in Š-173. Žig se dobi v domu. S Kala se povzpnemo na Mrzlico.
- **400 Kal–Mrzlica.** Na zahodni strani Planinskega doma na Kalu je smerna tabla za Mrzlico. Kolovozna pot nas pelje na sever skozi gozd, po nekaj minutah lahko skrenemo levo in obiščemo vrh Kala (985 m). V nadaljevanju se

- kolovoz spusti na travnik (15 min). Na levi strani je staro kužno znamenje, kolovoz pa se zoži v travnato stezo, ki gre strmo navzgor v pobočje Mrzlice, skozi ruševje in redek gozd. Kmalu se odpre pogled na vrh Mrzlice s pretvornikom in na široko pročelje Planinskega doma. Od Kala 40 min.
- **401 MRZLICA,** Planinski dom na Mrzlici, 1093 m, opisa Š-164 in Š-165, žig je v domu. Naslednji naš cilj je Partizanski vrh.
 - **402 Mrzlica–Partizanski vrh.** Z Mrzlice se napotimo po cesti proti zahodu in v tri četrt ure pridemo do lovške koče in asfaltirane ceste na sedlu Podmeja, ki gre iz Trbovelj v Savinjsko dolino. Prečkamo cesto, sledimo markacijam še naprej proti zahodu in se spustimo na sedlo Liza. Gremo približno 150 m po cesti Trbovlje–Vrhe, nato skozi gozd proti Jurharju. Od tu imamo še pol ure hoje po travniku do Partizanskega vrha. Z Mrzlice 2 h 30 min.
 - **403 PARTIZANSKI VRH,** 1011 m, opis Š-149. Žig dobimo v gostilni Planina, ki je odprta vsak dan razen ob četrtekih (tel. (03) 562 22 17).
 - **404 Partizanski vrh–Čebine.** Nadaljujemo po cesti proti zahodu do križišča, kjer zavijemo levo navzdol in po 20 min smo na križišču pri cerkvi sv. Križa. Tu zavijemo desno in po nekaj deset metrih smo pri Barličevi hiši. S Partizanskega vrha do Čebin 30 min.
 - **405 ČEBINE,** 750 m, opis Š-147. Barličeva hiša, žig dobimo vsak dan pri stanovalcih v hiši, na ogled je tudi muzej.
 - **406 Čebine–Vrhe–Čemšeniška planina.** Vrnemo se do križišča (odcep za Partizanski vrh desno), nato nadaljujemo po cesti proti severu na prelaz Vrhe (40 min), Š-144. Tu je križišče, desna cesta gre na smučišče Medvednica in naprej v Savinjsko dolino. Ob križišču je lep spomenik padlim v NOB, sto metrov naprej pa stara cerkvica sv. Lenarta. Nad cerkvijo je gostilna, kjer je mogoče dobiti prehrano in prenočišče. Odprta je vse dni.
Z Vrhov nadaljujemo na Čemšeniško planino. Gremo le nekaj deset metrov po poti proti Krvavici, nato nas markacije popeljejo levo v strmi breg Kisovca (1029 m), ki ga prečimo po južnem pobočju. Po dobrem kolovozu pridemo do prevala pod Gunetom. Tu je domačija, nad njo je značilni vrh na severozahodu – Gunetova glava. Gremo naprej mimo križa s spominsko ploščo in v gozd. Onkraj gozda se nam odpre pogled na značilni hrbet Čemšeniške planine–Krežetova planina. Nadaljujemo po grebenu proti zahodu, čez razgledni Veliki vrh (1182 m) in Črni vrh (1204 m) do Planinskega doma dr. Franca Goloba. S Čebin je 2 h 30 min.

- **407 ČEMŠENIŠKA ali VELIKA PLANINA**, Planinski dom dr. Franca Goloba, 1120 m, opisa Š-129 in Š-130, žig je v domu.
Po ZPP nadaljujemo na Zasavsko sveto goro, zato se moramo spustiti skozi Čemšenik v dolino potoka Orehovica in v Izlake, opis Š-135 v obratni smeri. Na Izlakah gremo po cesti do križišča pri črpalki, od tu naprej pa nas vodi opis Š-128 na Zasavsko sveto goro čez Smučidol, do vrha rabimo s Čemšeniške planine 4 h.
- **408 ZASAVSKA SVETA GORA**, Planinski dom, 822 m, opisa Š-115 in Š-116, žig dobimo v domu. Z Zasavske svete gore se naša pot spet obrne proti zahodu in gre po gorskem hrbtnu proti Vačam. Naslednja točka je geometrično središče Slovenije – GEOSS. Do tja nas pelje pot po naslednjih opisih: Zasavska sveta gora–Cvetež–Vače Š-117 v obratni smeri, 2 h, in Vače–GEOSS Š-109 1 h, skupaj 3 h.
- **409 GEOSS**, žig dobimo v gostilni Kimovec v Spodnji Slivni, opis Š-111. Z Geometričnega središča Slovenije se vzpnemo na bližnjo Slivno, Š-109 (40 min), in nadaljujemo mimo Dešna in Grmač k Sv. Miklavžu – opis Š-114 v obratni smeri (1 h 30 min). Z vrha Sv. Miklavža se spustimo v dolino Save mimo Velike vasi in prekoračimo Savo pri Jevnici Š-96, prav tako v obratni smeri (1 h 45 min). Iz Jevnice se vzpnemo na najbolj zahodno točko ZPP, na Janče, 2 h – opis Š-336. Skupaj od GEOSSa do Janč 6 h.
- **410 JANČE**, Planinski dom II. grupe odredov, 792 m, žig je v domu – opisa Š-326 in Š-327. Tu se ZPP obrne na vzhod proti Kumu. Najprej se spustimo čez Širmanski hrib v Litijo, opis Š-332 v obratni smeri, 3 h 30 min, sledi vzpon na Ostrež, 6 h 30 min, opis Š-358. To je najdaljša etapa ZPP, dolga je 10 ur.
- **411 OSTREŽ**, 856 m, Š-357. Žig dobimo pri Koširju v Prevegu.
- **412 Ostrež-Kum skozi Preveg in Podkum**. Zadnja etapa ZPP. Z vrha Ostreža se spustimo v Preveg (žig) in krenemo po cesti proti vzhodu. Pot do Podkuma gre skoraj ves čas po cesti. Čez 10 min smo pri zaselku Petkovina in 400 m naprej je razpotje. Naša pot gre naravnost, malo proti jugovzhodu in v 20 min smo v zaselku Rtiče. Tu je naravni prehod med Mirensko in Savsko dolino. Nadaljujemo mimo senika (v bližini na levi je studenec) in malo navzgor skozi gozd do cerkvice sv. Brikcija (775 m). Od Prevega do sem 45 min.
Se dober kilometar do kapelice na levi strani ceste. Od tod je najlažji vzpon na

Orljek (895 m, 30 min). Orljek je visok in razgleden vrh in škoda, da nanj ne pelje nobena markirana pot. Za kapelico se pot spusti čez nekaj ovinkov in v 5 min pripelje do prvih hiš Podkuma. Odpre se nam lep razgled na Podkum in Kum v ozadju. Spustimo se še do križišča in do cerkve sv. Jurija. Z Ostreža 2 h.

Iz Podkuma na vrh Kuma glej opis Š-377, čas vzpona 1 h 30 min, z Ostreža na Kum 3 h 30 min.

- **413 KUM**, Planinski dom, 1211 m, opisa Š-365 in Š-366. Žig je v Planinskem domu. Zaključili smo Zasavsko planinsko pot, čaka nas še povratak v dolino. Izberemo si lahko pot v Zagorje Š-367, v Trbovlje Š-369 ali Š-371, Hrastnik Š-372, Zidani Most Š-373 ali v Radeče Š-375.

ZPP je markirana s Knafelčeve markacijo, tu in tam je dodana črka Z. Celotna ZPP je dolga prek 200 km, prehodimo jo v 60 do 65 urah. Od njene otvoritve jo je prehodilo že prek 8500 planincev.

Dnevnike in potrebne informacije za ZPP lahko dobimo v Planinskih društvih na tem območju in na vseh kontrolnih točkah.

LJUBLJANSKA MLADINSKA POT - LMP

- **414 Ljubljansko mladinsko pot** so prvi markirali mladi planinci PD Ljubljana Matica in zato nosi to ime. Vodi nas dobrih 150 km po hribih okoli Ljubljane in nam pokaže planinske značilnosti, geografske in biološke posebnosti ter zgodovinske pomembnosti tega dela Slovenije.

Pot ima 20 kontrolnih točk, razdeljena je na 13 odsekov, zanje skrbi MDO PD Ljubljana, Komisija za pota, Ljubljana, Pot k ribniku 5, kjer dobimo tudi potrebne informacije. Markacijam na tej poti je dodana še oznaka LMP.

Seznam odsekov LMP:

- ◆ Medno–Šmarnogorska Grmada–Šmarca gora, 1 h 45 min.
- ◆ Šmarca gora–Povodje–Rašica, 3 h.
- ◆ Vrh nad Rašico–Mengeška koča–Mengeš–Domžale, 3 h 30 min.
- ◆ Domžale–Ihan–Tabor–Trojica–Sv. Miklavž–Jevnica, 6 h
Pri Domžalah pride MLP na področje Posavskega hribovja, zato je ta del poti opisan v Š-88, z Murovice nadaljujemo po grebenu proti vzhodu skozi gozd na Cicelj in naprej k Sv. Miklavžu. V Jevnico se spustimo po Š-96 v obratni smeri.